

I^pI

Informilo *por* Interlingvistoj

Volumo 33 (kvara serio), numero 3 (128), 2024
ISSN 1385-2191

Eldonas

Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj Lingvaj Problemoj (CED)
interlingvistiko.net ♦ [@CED_interling](https://twitter.com/CED_interling)

Redaktas

Başak ARAY ♦ KIMURA Gorō Christoph (木村 護郎クリストフ)
Jorge Antonio LEONI DE LEÓN ♦ Bengt-Arne WICKSTRÖM

Por kontakti la redakcion: IpI@interlingvistiko.net

ENHAVO

I	Eventoj	3
1	46-a Esperantologia konferenco, 2024-08-08	3
1.1	Organizantoj	3
1.2	Loko	3
1.3	Programo	3
2	Colloque international sur les langues construites (Internacia konferenco pri konstruitaj lingvoj), 2024-07-04/05	5
2.1	Organizantoj	5
2.2	Loko	5
2.3	Programo	5
2.4	Ekspozicioj	8
3	Konferenco pri aplikoj de esperanto en scienco kaj tekniko (KAEST), 2024-11-7/10	8
3.1	Organizantoj	8
3.2	Loko	8
3.3	Programo	9
3.4	Priskribo	9
II	Universitata kaj esplora agado	10
1	Prelego de Walter Klag pri Esperanto en la Universität Wien, 2024-05-29	10
2	Esperantokurso en la Universitato en Lucjk	10
3	Prelego pri la esperanto-movado en Japanio ĉe L'École des hautes études en sciences sociales (ÉHÉSS), Parizo	10
4	Université Espoir du Congo (Chuo Kikuu cha Kongo), materialoj de zoma kurso pri interlingvistiko	10
III	Kulturo	11
IV	Personoj	11

1 Umberto Eco – La quête d’une langue parfaite dans l’histoire de la culture européenne (1992)	11
V Bibliografiaĵoj	12
1 Tezoj, disertacioj kaj diplomlaboraĵoj	12
2 Fakrevuaj artikoloj	15
3 Libroj	16
4 Libroĉapitroj	17
5 Revu-numeroj	17
5.1 Beletra Almanako	17
5.1.1 <i>Beletra Almanako</i> , 49 , februaro 2024. ISBN: 9781595694560. ISSN: 1937-3325.	17
5.1.1.1 Enhavo	17
5.2 Esperantologio / Esperanto Studies	18
5.2.1 <i>Esperantologio / Esperanto Studies</i> , Nova Serio 5 (13) , 2024. ISBN 9781595694515. ISSN 1311-3496.	18
5.2.1.1 Enhavo	18
5.3 <i>Investigationes Linguisticae</i>	19
5.3.1 <i>Investigationes Linguisticae</i> , 47 , 2023.	19
5.3.1.1 Enhavo	19
5.3.2 <i>Investigationes Linguisticae</i> , 48 , 2024.. Numer specialny: ROSYJSKOŚĆ: tęsknota za tożsamością. Zbiór tekstów konferencyjnych	20
5.3.2.1 Enhavo	20

I EVENTOJ

1 46-A ESPERANTOLOGIA KONFERENCO, 2024-08-08

1.1 *Organizantoj*

Mark Fettes
Bengt-Arne Wickström

1.2 *Loko*

Aruŝo, Tanzanio

1.3 *Programo*

Ĵaŭdo, 2024-08-08

09.00 – 09.30 Gvidanto: Bengt-Arne WICKSTRÖM

Malfermo

NN, *nn*

09.30 – 10.30 Gvidanto: Bengt-Arne WICKSTRÖM

Unua sesio: Socio- kaj interlingvistiko en Afriko

Heidi GOES, *Belgio*

La Esperanto-movado en Afriko: iom da historio
surloke

Mireille GROSJEAN, *Svislando*

Afrika bunteco ne nur en faŭno kaj flaŭro, sed ankaŭ en lingvoj
surloke

10.30 – 11.00 **Kafo**

11.00 – 12.30 Gvidanto: Heidi GOES

Dua sesio: Afrikaj lingvoj kaj esperanto

Renato CORSETTI, *Italio/Britio*

Hic sunt leones: pri la ĵus eldonita vortaro haŭsa-esperanto kaj pri la neceso pri esploroj kaj komparoj kun esperanto de la lingvoj de okcidenta Afriko
surloke

Daniel MAXWELL, *Usono*

Komparo inter Esperanto kaj la svahila
surloke

Élisée BYELONGO ISHELOKE, *Kongo*

Kiel la svahila kaj Esperanto estu uzitaj por la paco en orienta Afriko
surloke

12.30 – 14.00 **Tagmanĝo**

14.00 – 15.00 Gvidanto: Renato CORSETTI

Tria sesio: Gravaj homoj en esperantujo

Ilona KOUTNY, *Pollando/Hungario*

La rolo de István Szerdahelyi en la interlingvistiko kaj esperantologio
rete

Alessandra MADELLA, *Italio/Ĉinio*

La rilatoj de Cicio Mar kun angla-lingvaj literaturaj medioj en la tridekaj kaj kvardekaj jaroj
rete

15.00 – 16.30 Gvidanto: Daniel MAXWELL

Kvara sesio: Evoluo kaj uzo de esperanto

Philippe PLANCHON, *Francio*

Evoluo kaj funkciado de la memstara uzo de afiksoj en Esperanto
rete

Kristin TYTGAT, *Belgio*

La Internacia Asocio de Policistoj kaj Esperanto
surloke

Ilona KOUTNY, *Hungario/Pollando*

De socia plurlingvismo kaj komuna lingvo ĝis plurligveco de esperantistoj
rete

16.30 – 16.45 **Kafo**

16.45– 17.30 Gvidanto: Bengt-Arne WICKSTRÖM

Kvina sesio: Ĝenerala diskuto pri la futuro de esperanto en Afriko

Renato CORSETTI, *Italio/Britio*

Heidi GOES, *Belgio*

Mireille GROSJEAN, *Svislando*

Daniel MAXWELL, *Usono*

Enkondukoj

surloke

Pliaj informoj: [EK](#)

2 COLLOQUE INTERNATIONAL SUR LES LANGUES CONSTRUITES (INTERNACIA KONFERENCO PRI KONSTRUITAJ LINGVOJ), 2024-07-04/05

2.1 Organizantoj

Guillaume Enguehard

Philippe Planchonet

Alice Ray

2.2 Loko

Auditorium Marcel Reggui

rue Chanzy

FR-45000 Orléans

2.3 Programo

Ĵaŭdo, 2024-07-04

08.30 – 09.00 *Accueil des participants / Bonveno*

09.00 – 09.15 *Mot d'ouverture / Malfermo*

09.15 – 10.15 **Conférence plénière / Ĉesparolanto**

Federico GOBBO, *Universiteit van Amsterdam*

On the art and craft of constructing languages: Lessons learnt from classic interlinguistics

10.15 – 10.45 **Session Posters / Afiŝa sesio**

Baptiste Victor Alexis FAUSSAT, *nekonektita*

Ce qu'on peut dire en un mot en ourgaïte

David GUERIN, *Université de Tours, LLL*
Tonogenesis and tonal morphology in Anweka

Alexis HUCHELMANN, *nekonektita*
Rôles des parties du discours en langue draconique

10.45 – 11.00 **Kafo**

11.00 – 12.30 **Session Langues expérimentales / Ekzperimentaj lingvoj**

Giovanni DI STEFANO, *nekonektita*
The other hypothesis: Sociology of interlinguistics with Edward Sapir

Emma BENECCHI, *Università degli Studi di Parma*
Athansius Kircher's *Novum hoc inventum*: a 17th century pasigraphy

Guillaume ENGUEHARD, *Université d'Orléans, LLL*
Language revival or language construction?

12.30 – 14.30 **Tagmanĝo**

14.30 – 16.00 **Session Langues auxiliaires / Helplingvoj**

Başak ARAY, *Boğaziçi Üniversitesi*
Le discours sur l'espéranto dans les controverses sur la modernisation de la langue turque

Ilona KOUTNY, *Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*
Comment une langue planifiée devient une langue naturelle : Le cas de l'espéranto

Pascal DUBOURG-GLATIGNY, *Centre Alexandre-Koyré, EHESS, CNRS*
Le voyage de Lucien Péraire : Un corpus numérique et plurilingue pour une exploitation interdisciplinaire

16.00 – 16.15 **Kafo**

16.15 – 17.45 **Session Langues fictionnelles / Fikciaj lingvoj**

Chiara MELUZZI, *Università degli Studi di Milano*
Shakespearean Klingon: on the translation of names and places in Klingon adaptation of classics

Alberto GHIA, *Università degli Studi di Torino*
Quelques observations sur la phytonymie fantastique : Langages, structures, motivations

Gloria COMANDINI & Francesco DEDÈ, *Istituto Italiano di Studi Germanici & Università degli Studi di Milano*

“Quenya is practically a main character”: Code-switching in Tolkien-inspired English Fan Fictions

18.00 – 19.00 Conférence grand public

Edouard KLOCZKO, *Faculté des études elfiques (Fée)*

Sur l’œuvre de Tolkien

Vendredo, 2024-07-05

08.45 – 09.00 Accueil / Bonveno

09.00 – 10.30 Session Sociolinguistique / Socilingvistiko

Matyáš FOLTÝN, *Masarykova univerzita, Brno*

Current trends in online conlanging communities

Bettina BEINHOFF, *Anglia Ruskin University, London*

Attitudes and ideologies in constructed languages: A sociolinguistic exploration

Pierre DIEUMEGARD, *Espéranto Développement 45*

Enquête de notoriété des langues construites, en 2022, en France

10.30 – 10.45 Kafo

10.45 – 12.15 Session Conlangage / Konlangante

Aurélie NOMBLOT, *Université de Franche-Comté, C.R.I.T. UR 3224*

Technologie et créativité dans l’invention des langues : étude sur l’utilisation des outils automatisés par les idéolinguistes

Sergio SALAZAR BODÓ, *Florida State University, Tallahassee*

Developing a program to assist in conlang lexicon development

John HUTCHINSON, *University of Surrey, Surrey Morphology Group*

Defining “Naturalness”: Constructed languages as typological exploration

12.15 – 13.45 Tagmanĝo

13.45 – 15.15 Session Langues auxiliaires / Helplingvoj

Davide ASTORI, *Università degli Studi di Parma*

Le Gestuno: A la recherche d’un espéranto des langues des signes

Maximilien GUÉRIN, *Université de Lille, STL UMR 8163*

Les nominaux autospécifiés en espéranto : Une approche typologique

David GUÉRIN, *Université de Tours, LLL*

L'adverbe en espéranto : Étude énonciative et contrastive avec le français

15.15 – 15.30 **Kafo**

15.30 – 16.30 **Session Langues fictionnelles / Fikciaj lingvoj**

Mar PIRES, *Université de Franche-Comté*

Sur le «transfert» des dialogues romanesques d'une langue imaginaire : l'exemple de la série *Sous le vent du monde* de Pierre Pelot

Egidio MARSICO & Sylvie VOISIN, *MSH Lyon Saint-Étienne & Université Lumière Lyon 2, DDL, CNRS*

Le gbewa:kpu: : Une langue fictive du néolithique

16.30 – 17.00 **Mot de clôture / Fermo**

Pliaj informoj: [ICON](#)

2.4 *Ekspozicioj*

- À travers l'Eurasie par l'espéranto (1928-1932)
 - Presentota de Pascal DUBOURG-GLATIGNY (*Centre Alexandre-Koyré, EHESS, CNRS*)
- Mazarbul (Mazarboule) : Le secret des Nains dévoilé
 - Presentota de Edouard KLOCZKO (*Faculté des études elfiques – Fée*), 2024-07-03

3 **KONFERENCO PRI APLIKOJ DE ESPERANTO EN SCIENCO KAJ TEKNIKO (KAEST), 2024-11-7/10**

3.1 *Organizantoj*

E@I

3.2 *Loko*

Žilina (Slovakio)

3.3 Programo

Ĉeftemo: Esperanto kaj lingvolernado en la epoko de artefarita intelekto kaj virtuala realo

- Fakaj prelegoj
- Paneldiskutoj
- Trejnadoj
- Eblo kunsidi por fakaj sekcioj kaj grupoj
- Vespera programo
- Vingustumado
- Duontaga ekskurso dimanĉe

Proponoj pri aliaj temoj bonvenas.

3.4 Priskribo

KAEST estas serio de seminarioj kaj konferencoj, okazantaj sur la teritorio de hodiaŭaj Ĉeĥio kaj Slovakio. Kutime KAEST okazas ĉiun duan jaron. Ekde 2010 transprenis la organizadon E@I kaj ĝis la jaro 2018 ĝi okazis en Modra-Harmónia. En 2020 pro la pandemio de KOVIM la aranĝo okazis rete.

Formularo por proponi prelegon aŭ alispecan kontribuon (ĝis 2024-09-15) estas trovebla ĉe la [KAEST-retejo](#)

II UNIVERSITATA KAJ ESPLORA AGADO

1 PRELEGO DE WALTER KLAG PRI ESPERANTO EN LA UNIVERSITÄT WIEN, 2024-05-29

Unu-hora prelego kaj duona horo da diskuto pri Esperanto en la viena universitato estis farita de Walter Klag; ĝi estos refarota ankaŭ en la vintra stud-periodo. Temis pri la historio de la lingvo, ĝia alfabeto kaj vortfarado kaj sintakso; krome pri kongresoj kaj ĝia uzo kiel familia lingvo. Pliaj temoj estis kontaktadreso, revuoj, esperanto en la reto kaj la mono «Stelo».

La 30 partoprenantoj ricevis manuskripton, specimenon de la revuo «Kontakto» kaj broŝuron de Graz.

2 ESPERANTOKURSO EN LA UNIVERSITATO EN LUCJK

En *Lesja Ukrainka Volinia Nacia Universitato* en urbo Lucjk (Ukrainio) Nina Danylyuk kun sia koleginino profesorino Oksana Rohach organizis elekteblan kurson pri Interlingvistiko por studentoj de la 4 studjaro (proksimume 20 studentoj). Enkadre de la kurso oni prezentis malgrandan Esperanto-kurson por komencantoj. Temas pri bona grupo de studentoj, kiuj studas la anglan kaj la germanan lingvojn kaj havos fakon pri aplikata lingvistiko. La 16-an de majo oni organizis retan renkontiĝon kun esperantistoj el diversaj landoj por ke la komencantoj povu starigi kontaktojn.

Por pliaj informoj, bonvolu skribi al [Nina Danylyuk](#).

3 PRELEGO PRI LA ESPERANTO-MOVADO EN JAPANIO ĈE L'ÉCOLE DES HAUTES ÉTUDES EN SCIENCES SOCIALES (ÉHÉSS), PARIZO

Joshua Fogel (York University, Toronto) estis gastprofesoro ĉe la Altlernejo por Sociaj Sciencoj (EHESS), Parizo, dum majo 2024. Inter aliaj aferoj li prelegis pri la esperanto-movado en Japanio, vidu: [Fogel](#).

4 UNIVERSITÉ ESPOIR DU CONGO (CHUO KIKUU CHA KONGO), MATERIALOJ DE ZOOMA KURSO PRI INTERLINGVISTIKO

Dum la zooma kurso pri interlingvistiko kadre de la Universitato Espero en Baraka, Kongo, gvidita de Ahmad Mamduhi estis produktitaj materialoj por la studentoj, kiujn oni trovas [ĉi tie](#).

III KULTURO

IV PERSONOJ

1 UMBERTO ECO – LA QUÊTE D’UNE LANGUE PARFAITE DANS L’HISTOIRE DE LA CULTURE EUROPÉENNE (1992)

La *Collège de France* publikigis antaŭ unu jaro [videaĵon de konferenco de Umberto Eco](#) pri la serĉado de perfekta lingvo, kiu okazis en 1992.

V BIBLIOGRAFIAĴOJ

1 TEZOJ, DISERTACIOJ KAJ DIPLOMLABORAĴOJ

FERNÁNDEZ ASENSIO, Rubèn (2023). «*Mantenint el foc encès*» : *Els arxius esperantistes com a arxius comunitaris lingüístics*, katalana. Barcelona. Magistra laboraĵo.

«*Flamigadante la fajron*»: *La arĥivoj esperantistaj kiel lingvokomunumaj arĥivoj*

Andrew Flinn kaj la brita Community Archives kaj Heritage Group popularigis la koncepton de komunumaj arĥivoj, kiu estas kritikita kaj pro la hibrida kaj neorgana naturo de tiuj heredaĵkonglomeraĵoj kaj por la nedifino de la koncepto mem de 'komunumo'. La profunda studo de la koncerna bibliografio el postmoderna vidpunkto malkovras, ke, unuflanke, la koncepto de lingva komunumo tute forestas en tiuj diskutoj, kiuj neniam traktis iun ajn arĥivon dediĉitan al la dokumentado kaj identeco de lingva komunumo; krome ili neniam konsideris ankaŭ lingvan justecon, kvankam la aktivula kaj protesta funkcio de tiuj arkivoj fariĝis ilia ĉefa karakterizo. Aliflanke, arĥiv-teoriistoj montris sin nesentemaj al la problemo de lingva diskriminacio ĝis la malkaŝa esprimo de antaŭjuĝoj, kiujn socilingvistiko difinus kiel 'lingvismon', kaj ankaŭ nesentemaj al la konstruita naturo de arĥivaj terminologioj, al iliaj diferencoj inter lingvoj, al ilia uzo de popolaj polisemaj anglaj esprimoj kiel ekzemple «collection» kaj «community», al la arbitreco de supozite esencaj dikotomioj kiel ekzemple «fonds/collection» aŭ «archives/manuscripts», kaj al la esencismeco de la difino mem de la difino mem de 'arĥivo'. Por vastigi la teorion de komunumaj arkivoj kaj igi ĝin aplikebla al la problemo de lingva diverseco, ĉi tiu studo ĉerpas konceptojn el la malkonstruismo de la filozofo Jacques Derrida kaj el la teorio pri komunumaj arĥivoj kiel ekzemple 'simbolan neniigon' kaj 'paŭzostukturojn' por analizi la arĥivojn de kolektivo kiu havas la duoblan karakteron de lingva komunumo kaj socia movado por lingva justeco: la esperantistaro. Specife, ĝi entreprenas priskriban kaz-esploron de la evoluo, organizado kaj agadoj de Esperanto-arĥivo situanta en Svisujo per la analizo de publikigitaj kaj arĥivaj dokumentoj, duonstrukturitaj intervjuoj kun koncernaj informantoj, kaj partoprenanta observado, por identigi la servojn kiujn ĝi provizas al sia komunumo. La rezultoj estas komparitaj kun alia lingvokomunuma arkivo, la Yiddish Book Center. Ambaŭ havas komunajn trajtojn, kiel la gravan instruan funkcion, la pligravecon de bibliografiaj materialoj, kaj la implican funkcion decentri kaj relativigi la nacian identecon. Aliflanke, karakterizo de Esperantaj arĥivoj, kiu ne kongruas kun la difino de komunumaj arĥivoj kiel 'sendependaj', estas la nerezisto al cedo de la fizika gardado de siaj kolektoj al publikaj arĥivoj. Malgraŭ ĉio, ili estas 'kontraŭ-arĥivoj' en la senco de vehikloj de reformprojekto por la tuta socio kiel en la kazo de arĥivoj de sociaj movadoj. La studo finiĝas per esplordemandoj kiuj povus gvidi la kunlaboron de publikaj arĥivoj kun la Esperanto-komunumo kaj krome kun aliaj komunumaj arĥivoj.

SARIKAYA, Mira (2023). *Die bestmögliche aller Sprachen: Eine exemplarische Betrachtung künstlicher Sprachen und ihre Einbettung als Folgeprojekte des Leibniz'schen Traums einer Lingua Universalis*, germana. Hamburg: Universität Hamburg. Doktoreca disertacio. URL:

<https://ediss.sub.uni-hamburg.de/bitstream/ediss/10880/1/Sarikaya-Die%20beste%20aller%20mo%CC%88glichen%20Sprachen.pdf>.

La plej bona el ĉiuj lingvoj: Kompara ekzempla studo de artefaritaj lingvoj kaj ilia situigo kiel plenumiĝo de la revo de Leibniz de lingua universalis (universalala lingvo)

The best of all possible languages: A comparative case study of artificial languages and their embedding as the implementation of Leibniz's dream of a lingua universalis

The present work concentrates primarily on the consideration of the Lingua Universalis (short LU) of Gottfried Wilhelm Leibniz and three exemplary selected planned languages: 1. Solresol by Jean François Sudre, 2. Isotype by Otto Neurath and 3. Esperanto by Ludwik Lejzer Zamenhof. The work compares the four language projects and examines the extent to which the three planned languages (and thus planned languages in general) can be considered a (partial) implementation of Leibniz's dream of a universal language such as the LU. Finally, an outlook is given that deals with the general question of the usefulness and feasibility of a universal language. In the following I give a brief overview of the results achieved in the present work.

After the overview of previous projects, an overview of the LU is given, which focuses more on the non-formal aspects of the language project regarding the goals of this work. In addition to the general description, there are indications (especially in the motivation) that Leibniz was not only trying to fulfill formal, but also social concerns with his project. Chapter 2.5 provides the first important result of the work, on the basis of which the rest of the investigations are built. Seven main criteria and six sub-criteria are presented (to be found in chapter 2.5 or 7.1) resulting from the consideration of Leibniz's work and his ambitions. I explain that these criteria must have been an orientation for Leibniz as to what the LU should achieve and how this should be implemented. The main criteria relate primarily to the former, the sub-criteria to the latter. In addition to two main criteria, which primarily refer to a calculus associated with the language (logical correctness and completeness), the universality of the language, its unambiguousness and its ease of learning play a role in the main criteria. The latter is a requirement that particularly influences the sub-criteria, since these primarily relate to the specific design of the language. One of the most important sub-criteria is that there should be a relatively small base of basic terms. With these terms the rest of the (more complex) terms are constructed, among other things to ensure that the language is easier to learn. As an interim result, the I show some difficulties that these criteria already entail. These are particularly relevant in the concrete implementation of such a language project. Using these criteria, chapter 3 produces a comparison that shows how and to what degree the planned languages are considered implementations of Leibniz's LU. The consideration of the planned languages under Leibniz's criteria leads to the following results:

Solresol

Solresol scores mediocre when it comes to fulfilling the criteria (see chapter 3.3). The language does not meet three main criteria at all and three partially. In return, it satisfies the criterion of universality for speakers better than the LU could have, since the language can be expressed in many different ways and is thus accessible to deaf and/or blind people. The sub-criteria are all at least partially met by Solresol, one better than it would have been the case with the LU. Solresol handles the criteria surprisingly well, especially considering the fact that the language is criticized for inconsistencies and a very limited expressiveness. Ho-

wever, it also turns out that it is less formal than initially assumed. Based on the goals that its inventor tried to achieve and the actual implementation he accomplished, it can be concluded that Solresol is not a particularly good implementation, but can still be considered an implementation of the LU.

Isotype

Isotype and the constant further development of the visual language (here referred to as I-Symbolism) can be considered under Leibniz's criteria, although this is only a pasigraphy, i.e. a written, not spoken language. Isotype and the LU initially differ greatly in their motivation, but in the course of the development of Isotype to an I-Symbolism (among other things today's visual language in the digital world) resemble each other more and more. While Isotype does not meet five of the seven main criteria at all, I-Symbolism cannot implement four of the main criteria (namely those that in Leibniz relate more to the calculus), but shows a significantly better implementation of two criteria than the LU. Of the sub-criteria, Isotype cannot meet two, I-Symbolism only one. Isotype itself remains comparable to the LU, but in its original form does not represent an implementation. Its further development, on the other hand, shows strong similarities to the LU, although the phonetic level is of course still missing. It follows from the consideration that Isotype and the I-Symbolism can be considered as an implementation of the LU from a certain point of view, since there are clear overlaps in their claims, even if the implementation is not perfect.

Esperanto

Considering Esperanto under Leibniz's criteria offers astonishing results. At first glance, one might assume that Esperanto is the least comparable to an LU, since at first glance it is the least formal of the languages considered in the present work. It turns out, however, that there are considerable similarities to the LU in terms of both the motivation and the structure of the language. Thus, Esperanto only fails the criteria of logical correctness and completeness (a result that is to be expected) and can meet only one major and one sub-criterion just partially. All other criteria are met just as well or better than by the LU. It turns out that Esperanto can be considered a good implementation of the LU from the point of view taken in this work. Esperanto is used here as a representative for all planned languages of a similar type, so the result can be applied in a certain way to a subset of the planned languages.

Overall, the consideration shows that planned languages are generally quite useful comparison objects for the LU. Even if not all types of them can be considered flawless implementations of such, important parallels can be drawn from all planned languages. Among other things, the result offers a new perspective on both Leibniz's dream of a universal language and on planned languages and the connection between the two. In summary, the third chapter of the present work shows the following points:

- Leibniz's LU contains non-formal aspects that are essential for the idea.
- Planned languages contain essential formal aspects.
- Planned languages can be useful for a comparison or as a possible implementation of an LU.
- From a certain point of view, a subset of the planned languages can be regarded as the implementation of an LU.

Over the course of the work, it also turns out that the complete implementation of a universal or world language is problematic itself. This applies both to Leibniz's project and to

planned language projects. Most of these difficulties become apparent at the latest when the languages are actually used. For this reason, in the final chapter I give an outlook on possible alternatives to universal languages and promising directions for future research. As a result of these considerations, I present the concept of intersemantics that I introduced. Intersemantics is the idea of a semantic lexicon in which terms that are necessary for global coexistence are normatively and globally defined and documented together with their respective translation. As a result, there is no longer any need for a world language that everyone has to learn, only an understanding of the necessary terms in certain contexts is required. Here I combine the ideas of universal languages with the relatively young philosophical field of Conceptual Engineering and thereby create a new interdisciplinary discourse. In addition to the concrete results listed above, the work also makes a general contribution to philosophical research. The work provides the basis for:

- New insights and approaches in Leibniz research,
- interdisciplinary exchange between philosophy, linguistics and interlinguistics and
- a new research direction for the field of Conceptual Engineering.

In addition, there are starting points for further specific research projects (listed in Chapter 5), initiated by the work done here. In conclusion, the present work yields the following results:

- Concrete results for the consideration of Leibniz's LU,
- concrete results for the consideration of planned languages,
- concrete results for the consideration of planned languages as implementation of the LU,
- insights into the intrinsic difficulties of the idea of a universal or world language,
- alternative directions for research related to universal or world languages and
- tie points between philosophy, linguistics and interlinguistics.

2 FAKREVUAJ ARTIKOLOJ

FIANS, Guilherme (2024). «Neutralizing the political: Language ideology as censorship in Esperanto youth media during the Cold War», en: *Journal of Linguistic Anthropology* **34**. DOI: <https://doi.org/10.1111/jola.12427>. URL: <https://anthrosource.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/jola.12427>.

Neŭtraligo de la politiko: Lingva ideologio kiel cenzurado en esperantlingvaj junularaj amaskomunikiloj dum la Malvarma Milito

Ĉi tiu artikolo konsideras revuojn por junaj esperantistoj kiel enirpunkton por esplori la ligojn inter lingvaj ideologioj kaj praktikoj ĉirkaŭ cenzurado. Dum la Malvarma Milito, kelkaj amaskomunikiloj en Esperanto provis alproksimiĝi de la Tria Mondo por prezenti Esperanton kiel lingvon alternativa al la usona angla kaj al la sovetia rusa. Fronte al la populariĝo de kontraŭimperiismaj temoj en tiuj revuoj, iliaj redaktoroj baraktis por konformiĝi al la lingva ideologio kiu prezentas Esperanton kiel neŭtralan kaj internacian lingvon. Pere de analizo de la redakta laboro malantaŭ la revuo Kontakto, mi esploras kiel la iugrada silencado de kontraŭkoloniismaj perspektivoj funkciis kiel manieron konservi la neŭtralecon de Esperanto. Fine, mi demandas: kiel lingvaj ideologioj povas efiki kiel mekanismoj de cenzurado?

3 LIBROJ

BICKNELL, Clarence (2023). *Tamen kantas fido: Originala poemaro*, redaktis Humphrey TONKIN kaj Michela LIPARI. Milano: Itala Esperanto-Federacio. ISBN: 9788896582312.

Clarence Bicknell (1842-1918), botanikisto, arkeologo, artisto, filantropo – kaj esperantisto, estas hodiaŭ konata ĉefe pro sia pionira laboro pri la prahistoriaj rokaj gravuraĵoj de la Apudmaraj Alpoj kaj pri la floraro de la Itala Riviero. Li estis ankaŭ fervora esperantisto, ĉeestanto de fruaj Universalaj Kongresoj, kaj regula kontribuanto de originalaj poemoj al la Esperanto-gazetaro. La nuna kolekto konsistas el pli ol cent originalaj poemoj kolektitaj el fruaj Esperanto-gazetoj kaj el manuskripto en la Muzeo Bicknell, en Bordighera, Italio. Bicknell, filo de brita industriisto, ricevis sian diplomon pri matematiko en la Kembriĝa Universitato, pastrigis sub influo de la Oksforda Movado, kaj ekloĝis en Italio kiel pastoro de la anglikana komunumo en Bordighera. Sub influo de Darwin kaj aliaj, li frue forlasis la eklezion kaj dediĉis sian vivon al scienco, filantropio, kaj la lingvo de Zamenhof. La nuna eldono konsistas el ampleksa enkonduko kaj 117 zorge prinititaj poemoj.

PITA, Fernando, redaktoro (2023). *Aktoj de ILEI-simpozioj 2020-2021*, Porto Velho: Temática Editora. ISBN: 978-65-5025-051-5. URL: https://www.ilei.info/agado/Simpoziaj_Aktoj_ILEI_2020-2022_e-libro.pdf.

Enhavo

1. Fernando Pita: ILEI dum la jaroj kiam la mondo freneziĝis
2. Mireille Grosjean: VEKI-1 (2020) kaj VEKI-2 (2021)
3. Radojica Petrović: La simpozioj de ILEI
4. Dossou Charles Ligan: Communication dans les environnements éducatifs multilingues: Problemes et solutions
5. Dossou Charles Ligan: Komunikado en plurlingvaj edukaj medioj: Problemoj kaj solvoj
6. Federico Gobbo: Ses difinoj serĉantaj fakon
7. Philippe Planchon: Tipologiaj demandoj kaj perspektivoj rilate al la konstruitaj lingvoj
8. Philippe Planchon: Diakronio kaj evolufazoj de lanleksiko kaj de la vortfarado en Esperanto

9. Renato Corsetti: Ĉu Esperanto estas facila? Spertoj el perreta kurso de Esperanto al azianoj
10. Ilona Koutny: La Interlingvistikaj Studoj de la Universitato Adam Mickiewicz fone de la universitata instruado de Esperanto kaj interlingvistiko
11. Ivan Eidt Colling: Esperanto kaj interlingvistiko en Federacia Universitato de Paranao: Historio, atingoj kaj perspektivoj
12. Davide Astori: Interlingvistiko kaj esperantologio en la nuntempa itala universitata medio (kun speciala fokuso al la Universitato de Parma)
13. Vicente Manzano-Arrondo: Esperanta strategio en universitatoj
14. Manuel Pancorbo: Instruado de esperanto en universitato UNED
15. Nina Danylyuk: Interlingvistiko kaj esperantologio en la Universitata esperanto-centro en Ukrainio
16. Renato Corsetti & Angela Tellier: ILEI-ESF laborgrupo pri esperanto kaj universitato
17. Alessandra Madella, Enrico Borrello & Daniele Binaghi: La sperto kolekti, resumi kaj disponigi interrete la italajn diplomlaboraĵojn kaj disertaciojn pri esperanto
18. Ahmad Reza Mamduhi: Estonto de ILEI-simpozioj kaj iliaj aktoj (postparolo)

4 LIBROĈAPITROJ

5 REVU-NUMEROJ

5.1 *Beletra Almanako*

5.1.1 *Beletra Almanako*, 49, februaro 2024. ISBN: 9781595694560. ISSN: 1937-3325.

5.1.1.1 *Enhavo*

- **Prezento**
 - Anina Stecay
- **Originala prozo**
 - Spomenka Štimec: Azilpetanto
 - Cho Sung Ho: La amo de Emilia
 - Mikaelo Bronštejn: Kronvirusaj mikronoveloj
- **Originala poezio**
 - Liven Dek: Kvin poemoj (Kiam mi staras antaŭ poemo; Per la apenaŭa lumo de lanterno; Ĉe mispoeto...; Sen poezio...; Esploras la homa menso...)
 - Jorge Camacho: Kvar poemoj pri la neniigo de Palestino (Vodkon por ĉiuj; Omelas; Sippenhaft (1942-2023); Duoblparolo)

- Miguel Fernández: Gazao en la koro (Doloras la karno kaj bolas la sango...; Vi vojaĝis per trajnoj astmaj kaj agoniaj...; Amu la veron...; Starigu...)
- Tradukita prozo
 - Ursula K. Le Guin: Tiuj kiuj marŝas for el Omelas (*trad. Brandon Sowers*)
 - Dino Buzzati: La blato (*trad. Sara Spanò*)
 - Longos: Dafniso kaj Ĥloa (*trad. Gerrit Berveling*)
- Tradukita poezio
 - Chus Pato: Poemoj (MIA denaska lingvo; mi demandas min; Patro; Dialogo; Kontraŭ idoloj; Ne, la paradizo...; Fistera; La semitaĵo ĝermas...; Mi estas tiu kuranta...; Pri la ŝafoj...; Se vi demandas...; Filiko disfendas la teron...; Kredu...; *trad. Suso Moinhos*)
 - Katri Vala: Poemoj (Miaj unuaj momentoj; La feinoj; Dio kaj mi; Sur la kajo de l' Tero; Kaliko; Salika fajfilo; Trans la riveron; La nestarbo brulas; Nokta ĉielo; La maro kantas al la tero; *trad. Jouko Lindstedt*)
- Intervjuo
- Suso Moinhos: Intervjuo kun *Vimala Devi*
- Teatro
 - Luiza Carol: La ŝtuparo de amo. Imaga epilogo por la opero *La Bohème* de Puccini
- Artikoloj kaj eseoj
 - Wim Jansen: Literaturo kaj lingva evoluo
 - Ulrich Lins: De spacveturo al Esperanta vortordo
 - Jan Gielkens: Himno al la vivo. Rememoroj pri kolego (*trad. István Ertl*)
 - Sten Johansson: Smolanda kvodlibeto

5.2 Esperantologio / Esperanto Studies

5.2.1 *Esperantologio / Esperanto Studies*, Nova Serio 5 (13), 2024. ISBN 9781595694515. ISSN 1311-3496.

5.2.1.1 *Enhavo*

- Christopher Gledhill kaj Klaus Schubert: Antaŭparolo: Esperantologio evoluas
- Sabine Fiedler: Erich-Dieter Krause (1935–2023), Recenza nekrologo
- Marc van Oostendorp: Wim Jansen (1948–2024), Nekrologo
- Wim Jansen: Sentesprimoj en Esperanto: La rolo de la gramatiko

- Jouko Lindstedt: Liberiĝi de interlingvistiko
- Eric MacPherson Bailón: Epistemologiaj (kaj metodaj) konsideroj pri la studado de Historio de Esperanto
- Nicola Ruggiero: Kompili homeran leksikonon por havi vortaron
- Bipasha Bhattacharyya: Hindujo and the Sindhvads: Belgian Esperantists on India
- Joseph Essertier: La nerealigita kaj forgesita potenco de Esperanto: Raciigi kaj demokratiigi lingvon en Ĉinio: Opinia artikolo
- José Antonio del Barrio: Recenzo de la libro: Garvía Soto, Roberto. 2021. Lengua y utopía
- Klaus Schubert: Recenzo de la libro: Rokicki, Ryszard. 2022. Enkonduko en la morfologion de Esperanto.
- Esperantologio / La Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj Lingvaj Problemoj (CED)
- Esperantologio / The Centre for Research and Documentation on World Language Problems (CED)

5.3 *Investigationes Linguisticae*

5.3.1 *Investigationes Linguisticae*, 47, 2023.

5.3.1.1 *Enhavo*

- Fabio Fortes: On “gardens” and “cars”: Otto Jespersen’s metaphors for Interlinguistics and his quest for the best language
- Christopher Gledhill: On the Alternation between Complex Prepositions and Adverbial Prepositions in Esperanto, such as en la mezo de vs. meze de / en la kadro de vs. kadre de
- Tim Owen: The invention of Romanal: Re-evaluating the reputation of an Esperanto hero
- Philippe Plnachon: Le lexique de l’espéranto : origine, stratégie et évolution
- Miklós Blankó & Gábor Gyenes: “Chatty listeners”: Listener feedback on language cultivation in Hungarian radio
- Ilona Kouthy: Nyelvében él a kor
- Julianna Nagy: Tavaszi képek Ady két versében
- Cyril Robert Brosch: Konferenzbericht: 33. Jahrestagung der Gesellschaft für Interlinguistik
- Ilona Koutny: Report on the conference Hungarian Studies in Poland

- Halina Zgółkova: IX Uroczysty Kongres Polonistów i Bibliotekarzy im. prof. Tadeusza Zgółki. Twórczy wymiar kształcenia polonistycznego: język a kultura cyfrowa

5.3.2 *Investigationes Linguisticae*, 48, 2024..

Numer specjalny: ROSYJSKOŚĆ: tęsknota za tożsamością.

Zbiór tekstów konferencyjnych

5.3.2.1 *Enhavo*

- Jan Wawrzyniak: Konceptualizując rosyjskość
- Janusz Dobieszewski: Rosyjska tożsamość – pro et contra
- Andrzej de Lazari : Rosyjska „tożsamość narodowa”
- Zbigniew Mikołajko: Wielka gra historyczna o prawosławie na wschodzie
- Lilianna Kiejzik: Kobiety w filozofii rosyjskiej w kontekście rozważań o tożsamości
- Marek Jedliński: Oblicza rosyjskiego tradycjonalizmu kulturowego (rozważania w cieniu „zetyzmu”)
- Bartosz Hordecki: Władze Federacji Rosyjskiej wobec relacji język ↔ tożsamość narodowa (interpretacja narratologiczna)

IpI estas eldonaĵo de la Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj Lingvaj Problemoj (CED) ĉe Universala Esperanto-Asocio (UEA), Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, Nederlando. ISSN 1385-2191.

Por ricevi informon pri estontaj numeroj, aŭ por sendi eldonotajn informojn, retmesaĝu al ipi@esperantic.org. Limdatoj por numero de sekva monato estas: 28-a de februaro, 31-a de majo, 30-a de aŭgusto kaj 30-a de novembro. Kontribuaĵoj el ĉiuj mondaj regionoj estas bonvenaj. Ni akceptas materialon en Esperanto aŭ en alia lingvo.

Estraro de CED

**Mark FETTES (direktoro) ♦ Guilherme FIANS ♦ Klaus SCHUBERT
Humphrey TONKIN ♦ Michele GAZZOLA.**